

Največji slovenski dnevnik
v Zedinjenih državahVelja za vse leto ... \$3.50
Za pol leta \$2.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian daily
in the United StatesIssued every day except Sundays
and Legal Holidays.
50,000 Readers

Telephone: CORTLANDT 4687.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

Telephone: 2876 CORTLANDT.

NO. 271. — ŠTEV. 271.

NEW YORK, MONDAY, NOVEMBER 18, 1918. — PONEDELJEK, 18. NOVEMBRA, 1918.

VOLUME XXVI. — LETNIK XXVI.

Iz Nemčije

NOVE NEMŠKE STRANKE. — RADIKALCI SO POJENJALI. —
SOCIJALISTI ZADELI NA VELIK ODPOR. — VOJAKI ZAVRA-
ČAJO BOLJŠEVIŠKE METODE.

Kodanj, Dansko, 17. novembra. — Iz Berlina se poroča, da bo nemška vlada v januarju razpisala volitve za narodno zastopstvo. „Vorwaerts“ piše, da bo v kratkem razglašena nova nesocijalistična stranka, sestavljena iz napredne in narodno liberalne stranke. Nova stranka bo imela demokratičen in dalekosežen socialni program. „Vorwaerts“ izraža upanje, da bo ta stranka obvladala velik del časopisa in pravi, da bi socijalisti zadel na velik odpor izobraženega srednjega stanu.

Vse berlinsko časopisje pozivlja narod k redu in ga pozivlja, da naj pozabi vse sovražstvo do policije in naj jim pomaga.

Berlinska borza je bila večeraj zopet odprta.

Prejšnji nemški državni kancelar princ Maksimilijan Badenski je objavil naslednje izjavo:

„Moj mirno politiko je popolnoma ovrgel predlog za premirje. Ta predlog mi je bil vročen v popolni obliki, ko sem prišel v Berlin. Proti temu sem se boril iz praktičnih, kakor političnih ozirav. Zdel se mi je velik pregrešek, da bi se dovolilo, da bi prvi korak nasproti miru spremljalo priznanje o slabosti Nemčije.“

Niti sovražne dežele niti naš narod ni smatral našega položaja za takega, da bi bile potrebne ubupne odredbe.

Predlagal sem, da naj vlada kot prvi čin določi natančen program vojnih ciljev in naj bi pokazala svetu, da se strinjamo s principi predsednika Wilsona in da smo pripravljeni, da izpolnimo te principe, podvrši se velikim narodnim žrtvam.

Rekel se mi je, da ni časa čakati na učinek take izjave in da je položaj na fronti tak, da je tekom 24. ur treba staviti predlog za premirje in da se objavijo imena nove vlade, kateri se ne more ničesar čestitati.

Teden pozneje so me vojaške oblasti obvestile, da so se zmotile, ke so 1. oktobra presojale položaj na fronti.“

Prine Maks pravi, da je obvestil cesarja, da bi ugodno vplivalo na narod, ako bi se prostovoljno odpovedal prestolu; ako bi to storil, da bi rešil deželo resnih nemirov. Drugi važni krogi pa so poskušali prepričati cesarja, da bi njegov odstop bil znamenje za splošni razpad fronte.

Amsterdam, Nizozemsko, 17. novembra. — Berlinski listi poročajo, da vlada v Nemčiji velika zmešnjava zaradi moči, ki je dana različnim svetom, zmeden, ker se je postavila nova stranka, ki je zmanjšala moč neodvisnih socijalistov. Kako močna je ta stranka, še ni znano.

Delavski in vojaški svet v Berlinu je pritrdil sklepu berlinske garnizije, da se začasno opusti misel na rdečo gardo.

Delegati vseh vojaških in delavskih svetov, ki so imeli zborovanje v državi zbornici, so pokazali, da nemški vojski nočejo postopati bo vzgladu boljševikov. Berlinski vojski so odločni nasprotniki dr. Karola Liebknechta. Izjavili so, da so ga pogosto že vrgli iz barak, ker je poskušal imeti ščuvalne govore.

Predsednik Ebert je na seji rekel, da velika večina naroda podpira vlado. Rekel je, da se vladi ni treba ničesar bati pred četami na fronti; toda vojski iz zadnjih vrst, ko odhajajo domov, povzročajo velike neprimirke na Badenskem in Wuerttemberskem.

Ebert je tudi rekel, da bodo Združene države hranile Nemčijo, da pa mora prej biti vpeljan red po celi deželi.

Revolucija na Bavarskem

VSI DELAVCI SO OB DOLOČENI URI PUSTILI DELO IN KOR-
KALI PO ULICAH. — DEMONSTRACIJE PRED KRALJEVO
PALAČO. — „ŽIVELA REPUBLIKA“.

Stockholm, Švedska, 17. novembra. — Švedski inženir Holmgren, ki je ravnokar prišel v Stockholm, je bil pričr pričetka revolucije na Bavarskem. V soboto popoldne ob treh je prenehalo v Monakovem vse delo; vozila je samo pooblašena železnica. Na ulicah se je pokazala velikanska množica, ki se je zbrala pred spomenikom Bavarije. Prišlo so procesije delavcev; vsaka delegacija je nosila na čelu napis, iz katerega je razvidno, kje dela ta oddelek. Munijski delavci so šli v barake, kjer so se jim radevolje pridružili vojski.

Bilo je mnogo govorov in sprejetih več resolucij. Slišali so se kliči: „Živela republika!“ „Doli s cesarjem!“ Od vseh strani so se slišale grožnje na bavarsko kraljevo družino. Množica je obklopile palačo; posebno glasno so bili mladi munijski delavci. Tu in tam se je slišal strel, toda red je bil v splošnem lep in nikdo ni bil ranjen. Ne nekaterih cestnih vogalih so bile postavljene strojne puške, toda nobeden vojak in nobeden častnik ni poskušal streljati. Policija ni posredovala. Socijalistični voditelji so opominjali ljudstvo, da naj ostane mirno; zagrožena je bila tudi smrtna kazen za vaskaga, ki bi ropal ali povzročil kako škodo.

Holmgren se je proti večeru z vlakom odpeljal proti severu. Dve minuti prej pa je prišel vlak iz zapada ter pripeljal na dopust vojaške, ki niso vedeli ničesar o tem, kaj se dogajalo. Revolucijonarji so jim polnjali takoj pojasnili in ko se je Holmgren odpeljal, je videl, da so vojski trgli s kap in obleke vojaške znake in odlikovanja ter so se pridružili demonstrantom. Vojaki na vlaku, v katerem se je vozil inženir, so pripovedovali, da je bil ves načrt za revolucijo izdelan v Kiehu, od koder je bilo poslanih mnogo vojakov z naročilom, da naj gredo, kakor daleč morejo in naj v vsakem mestu, skozi katero gredo zbirajo ljudstvo na vstajo. Najprej so šli k mestnemu poveljniku, s katerim so se pogodili, da se kri ne sme prelivati, nato pa so voditelji prišli z dileom. Da prelivanja krvi je prišlo samo v mestih, kjer so bili mladi vojski le prevročekrni. V Hanoverju je bilo ubitih 70 oseb.

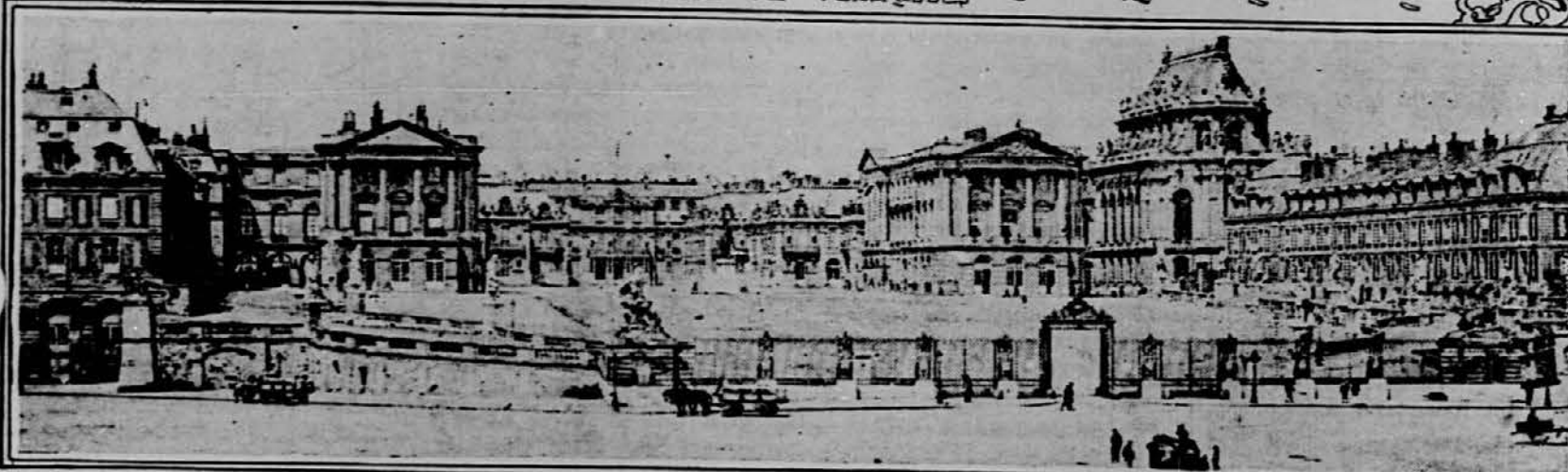
V ostalem pa vlada največji mir. Vojakom nasproti se kaže vse spoštovanje, ako se pridružijo demonstrantom. Častnike je videti z vojaškimi znaki in brez njih. Mnogi so povedali Holmgrenu, da revolucija ni prišla nepričakovano, kajti že dolgo se je pripravljala podlagi in splošno je bilo znano, da nekaj vre. Nestrpno je vsakdo pričakoval cesarjevega odstopa, ker ga je sovražila vsaka politična stranka.

Holmgrenovo potovanje je bilo težavno. Mnogokrat je moral prestopiti na drug vlak. Vozni red je bil odpravljen in vlaki so vozili neredno; vozil so od postaje do postaje, kadar je bil tir prost. V vlaku ni bilo mogoče dobiti sedeža, kajti zasedli so vse vojski, ki so se vračali domov. Vojski in delavski sveti so najprej poslali domov

VERSAILLES, POZORIŠČE BODOČE SVETOVNE MIROVNE KONFERENCE.



GENERAL VIEW OF THE PALACE AT VERSAILLES



GRAND FACADE PALACE AT VERSAILLES.

Žrtve influence

V devetih tednih je umrlo v Zdr. državah za influence dvakrat toliko ljudi kot je padlo ameriških vojakov.

Washington, D. C., 17. novembra. — Epidemija španske influence je zahtevala v Združenih državah dosedaj veliko več žrtve, kot pa jih je zahtevala velika vojna. To je objavil danes urad za ljudsko štetje v trgovinskem departmentu.

Skupno število 82,306 smrtnih slučajev vsled influence in pljučnice pripisujejo dobi od 8. septembra pa do 9. novembra soglasno s poročili, katerega je dobil urad iz 46 velikih mest, ki imajo skupno prebivalstvo 23 milijonov ljudi.

Ceni se, da bi bilo v isti dobi normalno število smrti vsled influence in pljučnice v istih mestih nekako štiri tisoč, vsled česar je epidemiji pripisovati nekako 78 tisoč slučajev.

Skupne izgube ameriških ekspedicijskih čet se je pred kratkim neoficijsko cenilo na 100 tisoč. Na temelju poročil, katerega se je dobilo, se lahko domneva, da znaša število vseh smrtnih slučajev, vključno boleznih in nesreče, manj kot 45 odstotkov ter so izgubile ameriške ekspedicijske čete vsled tega od 40 do 45 tisoč mož.

Mogoče je, da še veliko manj. V 46 ameriških mestih, ki imajo skupno prebivalstvo ene petine celokupnega prebivalstva dežele, je bila umrljivost vsled epidemije tekom devetih tednov skoraj dvakrat toliko kot ona med ameriški mi četami od časa, ko so se izkrcale prve čete pa do prenehanja sovražnosti.

Hoover v Evropi.

Pariz, Francija, 17. novembra. — V zvezi s položajem živeča se vse pripravlja, da bo mogel ameriški živilski administrator Herbert C. Hoover, ki je v soboto odpotoval v Evropo, iti v Nemčijo in Avstrijo.

vojake iz garnizij in s tem je bila podžgana revolucija. Holmgren je rekel, da je bilo lepo gledati, s kakim veseljem so vojski hoteli iz barak z dovoljenjem v roki, da smejo iti domov.

Razmere na nemških železnica so mnogo boljše kot pa na avstrijskih. Avstrijske železnice se nahajajo v žalostnem stanju vsled prihajajo vojakov s fronte. V Avstriji je le malo hrane. Vojaki, ki so se vozili domov, so sedeli na strehi železniških voz ter se obečali na stopnicah. Mnogo jih hodi pa tudi peš; prodajajo orožje in uniforme ter z denarjem kupujejo hrano. Ropanje je splošno razširjeno.

Papež in Avstrija

Papež je zanikal poročilo, da obžaluje razpad Avstrije. — Pravi, da simpatizira s cilji podjarmljenih narodov.

Rim, Italija, 17. novembra. — „Osservatore Romano“, oficijelno glasilo Vatikana, je priobčil danes pismo papeža na kardinala Gasparija, papeškega drž. tajnika, v katerem pravi papež, da se je po zadnjih srečnih zmagah Italijanov skušalo razburiti italijansko javno mnenje z govoricami, da obžaluje papež zmage italijanskega orožja.

Pismo izjavi, da je dal papež pobovno izraza želji, naj bi se teritorialna vprašanja med Italijo in Avstrijo rešila soglasno s pravičnimi aspiracijami narodov.

Pred kratkim je dal papež svojememu nunciju na Dunaju navodilo, naj ustanovi prijateljsko razmerje z različnimi narodi Avstro-Ogrske, ki so ustanovili neodvisne države.

Pismo se končuje z izrazi upanja, da bo sledilo vojni splošno soglasje, ki bo vezalo narode v ligi časti.

Kitajski mirovni odposlanec.

Pekin, Kitajska, 17. novembra. — Kabinet je imenoval ministra za zunanje zadeve Lu Čeng-Hsianga kitajskim izvanrednim odposlanikom pri mirovni konferenci. Dr. Wellington Koo, kitajski poslanik v Združenih državah ter večina kitajskih poslanikov v Evropi se bo nahajala v spremstvu kitajskega odposlanca.

Prei oddelek mirovnih delegatov je že odpotoval iz Kitajske preko Združenih držav v Evropo.

Mackensen na Ogrskem.

Kodanj, Dansko, 17. novembra. — Z Dunaja se poroča, da je prišel nemški feldmaršal Mackensen, ki je vodil operacije proti Srbiji in Rumunski, večeraj z 2 tisoč vojski v Debrezin. Vojaki so bili razoroženi in so odpotovali proti Nemčiji.

Wilson v Evropo?

Evropa pričakuje predsednika Wilsona v decembru. — Spremljala ga bo žena, tako pravi neki pariški list.

London, Anglija, 17. novembra. — Nemške prošnje za skorajšnji mirovni kongres niso imele nobenega upliva na zavezniške vlade, kajti pričetka mirovne konference se ne more še bolj pospešiti kot se je to že zgodilo.

Splošno prevladuje tukaj naziranje, da bo dospel predsednik Wilson v Evropo nekako v sredini decembra in vse je radovedno videti človeka, katerega poznajo po slikah vsi bolj natančno kot mogoče svoje lastne voditelje.

Domneva se, da je namen predsednika ne toliko biti navzoč pri mirovnih konferencah kot biti v božičnem času pri ameriških četah, katere je bil poslat tako daleč z doma na misli samožrtvovanja.

Ne pričakuje se, da bi se vršila taka mirovna seja pred pričetkom novega leta. Angleški znanji urad bo kmalu izdal izjavo glede tega predmeta.

Pariz, Francija, 17. novembra. — „Echo de Paris“ pravi, da bo predsednika Wilsona spremljala njegova žena.

Washington, D. C., 17. novembra. — Tukaj se splošno vrjame poročilo, da bo predsednika spremljala njegova žena na potovanju v Evropo, dasi ravno ni predsednik še ničesar oficijelnega objavil glede svojih načrtov.

Domneva se tudi, da žena državnega tajnika Lansinga bo spremljala svojega moža v Evropo. To je zaupala svojim prijateljem ter rekla, da bo odpotovala nekako v zadnjem tednu decembra.

Z ozirom na možnost, da bo spremljala predsednika njegova žena, se izjavlja tukaj, da je Mrs. Wilson vedno spremljala predsednika na vsakem večjem potovanju.

Tukaj se splošno veruje poročilu, da se predsednik stalno posvetuje s svojo ženo glede najbolj važnih državnih zadev. Predsednikova žena ne zamudi nobene seje kongresa, kadar ima predsednik kak nagovor na kongres.

V Belj hiši se je objavilo, da so bo tekom naslednjega tedna obelodanilo načrte predsednika glede mirovne delegacije.

Prošnja Nemčije

Nemški zunanji minister je poslal Združenim državam že več prošenj za hrano. — Lakota v Berlinu.

London, Anglija, 17. novembra. — Vsled povratka čet iz zapada narasla bojazen, da bodo v zelo kratkem času Berlin in druga nemška mesta odrezana od zalaganja živeča iz notranjosti. Zaradi tega z največjim strahom ponavljamo svojo večerajšnjo prošnjo, da ne odlašate niti za trenutek da se sestane konference v Haagu, kot smo predlagali, kamor bi naši zastopniki v nekaj dnevih odpotovali.

Nadalje nujno prosimo, da bi predsednik Združenih držav dovolil, da bi nemška komisija takoj odpotovala v Ameriko in osebno razložila tamošnji vladi tukajšnji položaj in da si zagotovijo dobavo najpotrebnejšega živeča.

Gojimo veliko zaupanje, da človečansko čustvo ameriškega naroda ne bo zavrnilo možnosti, da se reši tisoče žen in otrok smrti vsled lakote.

Sovražstvo do boljševikov.

Z ameriško armado v Severni Rusiji, 17. novembra. — Ruski kmetje v tem okrožju bodo zadovoljni, ako bodo rešeni boljševiške vlade.

„Boljševiki so nam obljubili, da bomo dobili zemljo ter mir in vsega dovolj“, je pripovedoval nek kmet. „Kmalu pa smo izpovedili njihov pravi namen, ki je bil naslednji:“

„Nocoj grem in ti vkradem kravo; jutri prideš ti, mi prerežeš vrat in vzameš kravo nazaj.“ Kmetje so se polagoma pomirili in upajo, da so za vedno rešeni boljševiške lade.

Povsod lahko človek vidi iti kmetje z vrečami, v katerih nosijo živeč, katerega so dobili od zaveznikov.

V neki vasi, kamor zavezniki še niso prišli, je videl nek časniki poročevalec družino, ki je jedla labuda, ki je bil od starosti zelo trd. „Labud je bil prej za nas svet pič“, je pripovedoval gospodar. „toda nismo imeli mesa in boljševiki so pobili v jezeru vse ribe z bombami, katere so metali iz aeroplanov.“

Kmetje zelo radi delajo pod varstvom zavezniških vojakov, od katerih mnogi govore rusko.

Jugoslavija

Izjava dr. Trumbića, načelnika Jugoslovanskega odbora. — Nova jugoslovanska država bo imela približno dvanajst milijonov prebivalcev. — Njihovo ozemlje bo skoraj tako veliko kot je ozemlje kraljevine Italije.

London, Anglija, 17. novembra. — Če se Jugoslovonom vresničijo njihove želje glede bodočnosti, bo imela bodoča Jugoslavija skoraj toliko ozemlja kot ga ima kraljevina Italija.

Dr. Ante Trumbić, predsednik Jugoslovanskega Odbora, ki je ravno prišel v London, je izrazil želje jugoslovanskih plemen. Največja želja Slovencev, Srbov in Hrvatov pa je, da se oproste avstrijskega jarma ter se združijo z neodvisnima kraljevinama Srbijo in Črnogoro v neodvisno jugoslovansko državo.

— Naša država — je rekel dr. Trumbić, — bo mejila na vzhodu na Balgarsko in Rumunsko, na severu na Ogrsko, na zapadu na Jadransko morje in na severozapadu na nemški del Avstrije. Južna meja ji bosta Grška in Albanija. Te ozemlje meri približno 100,000 kvadratnih milj in ima 12 milijonov prebivalcev.

— Zaenkrat še ne morem povedati — je nadaljeval dr. Trumbić — kje bi bilo naše glavno mesto in kakšno vlado bo imela ta država.

„Ko bomo enkrat oproščeni, bomo sklicali narodno skupščino, to je zastopnike Slovencev, Hrvatov in Srbov, ki bodo rešili vsa vprašanja glede vlade in administracije.“

Naša industrija je sedaj šele v razvojnem stanju. Industrije nismo mogli zato razviti, ker so nas ovirali naši tlačitelji in so poskušali dobiti vso našo industrijo v svoje roke. Naše dežele so skoraj popolnoma opusteli s tem, da so nepestrano jemali surov material. Naša dežela je bogata poljedelskih pridelkov, lesa, železa, bakra, srebra in aluminija. Avstriji se pobrali iz Bosne in Hercegovine neizmerne množine lesa, v zameno nam pa niso dali ničesar. Les, ki je znan v trgovini pod imenom „avstrijski hrast“ je ves prišel iz Hrvaške.

Pod avstrijski jarem smo prišli leta 1525, to je teden, ko so si izbrali Hrvati avstrijskega vladarja Ferdinanda I. svojim kraljem. To so storili vsled tega, ker so mislili, da jim bo pomagal v bojih proti Turkom, ki so bili tedaj že zavzeli celo Srbijo, Bosno in del Hrvaške. V dobah, ki so sledile tej, je pa avstrijska vlada vedno bolj zatirala našo avtonomijo.

Glede poročila, da je hrvaška infanterija razorožila madžarsko posadko v Reki, je rekel, da je dogodek zelo značilen, ki jasno dokazuje, da so Hrvati prvi začeli revolucijo v Avstro-Ogrski.

Ti hrvaški vojski so zagovarjali našo neoporočno pravico do Reke. To mesto je naše, da ga pa nismo imeli, je vzrok to, ker nam je bilo ukradeno.

Potopljene nemške ladje.

Kodanj, Dansko, 17. novembra. — Mnogo nemških bojnih ladij, katere so zavezniki zahtevali v svojih pogojih premirja, je bilo tekom revolucije potopljenih.

Bern, Švica, 17. novembra. — Nemška bojna ladja „Wiesbaden“ se ni hotela podati revolucionarjem in je poskušala pobegeti.

Revolucionarne ladje so jo zasledovale in jo torpedirale, da se je potopila in z njo cela posadka 330 mož.

Smrt bavarske kraljice.

Amsterdam, Nizozemsko, 17. novembra. — Iz Monakovega se poroča, da je v torek umrla bivša bavarska kraljica Marija Terezija.

Pariz, Francija, 17. novembra. — Bivši bavarski kralj Ludvik III. je v petek prišel v Rorschach na švicarski strani Bodenskega jezera, čez katerega se je z bavarskim čolnom prepeljal iz Lindau.

Za staro pravdo

POVEST IZ LETA 1515.

Spisal Peter Bohinjec.

"V naši vasi smo ustrelili štiri medvede. Mislite-li, da nam je bil graščak hvaljeval, ker smo pokončili te škodljive in nevarne mrene? Kaj se, naložil nam je 14 goldinarjev globe in prhu nas je nekaj dni zaprl!" pripoveduje kmet iz Corjaš.

"Tudi gozdno pravico nam kratijo, da ne smemo drv sekati; branijo nam goniti živino v planine; divjačina ne smemo loviti, čeprav nam škoda dela, da je strašno. Zajec nam naredi toliko škode jeseni po njivah. Lisjaki nam davijo kokoši, dilur pojedla jajca; toda gorje ti, če stegneš roko nad temi škodljivci! Gorska pota nam zapirajo, se ob vodah imajo nastavljeni svoje hlapec, da lode ne ujamne kake ribe. Kje je pravica?"

"Le potrpite, kmetje, saj pride dan maščevanja!" jih tolaži korojač Šimen Trska, ki se je že navadil pisati pritožbe kmetov. "Že toliko pritožb smo navedli v prošnji do briksenskega škofa, da se bodo svetemu možu kar lasje ježili ter v sveti jezi bo vzdiknil: 'Ko ne več naprej! O tem pisnu pa bodo še pozni rodovi govorili ter se zgražali nad krivoločnostjo te grajske gospode.'"

"Šimen, pristavi se, da smo za leniško vojsko morali plačati vsaka zemlja po 20 goldinarjev!" In Trska je se to vstavljal v prošnjo do briksenskega škofa, češ, da vojna traja že osem let in je še ni konec. Kmetje pa ne morejo prodati ne živine, ne žita in ne platna, medtem ko so prejšnje čase vsako leto toliko in toliko tega blaga prodali na Laško.

Zadnjo pritožbo je govoril studorski župan, ki si ni upal posegati Klandru in besedo in je zato korojača nagovoril, da pristavi njegove želje. Matijaž Klander je milostno pritrdil, in ko je korojač prebral še enkrat vso dolgo pritožbo in prošnjo, se je podpisal Matijaž Klander, drugi pa so se podkrižali.

"Nimam dosti upanja", je končal naposled Matijaž ponočno eborovanje, "da bi naša prošnja imela kaj uspeha. Toda storili smo to, da nam ne poreko, češ, da smo samo nagajivejše ter da se samo puntamo in gospodo sovražimo do dna duše. Tudi med gospodo se najdejo pravični možje, kakor je postavil Kristof Krajški, naš pravi gospodar, in briksenski škof, tudi ne moremo reči bogve kaj hudega, da nimamo teh pijavk, ki nam izpodkopavajo veljavo ter nas odirajo in zatirajo. Zato vam rečem, da bodite le na vse pripravljene! Mesece maleda travna se začne očitno naš go za staro pravdo."

In Matijaž Klander poda močno roko korojaču in drugim, se zavije v svoj črni plašč ter izgine v noč. Korojač korojač pa je do ranega jutra zabaval svoje mnoge goste, dokler se niso razšli na vse kraje.

V.

KLANDROV DOM.

V radovoljskem sodnem okraju je bil neki kmet, Klander po imenu, ki je stopil na čelo gibanju.

Dimitz,

Geschichte Kraina.

Mladi vitez Kristof Krajški se je pozno vzbudil tistega jutra po semanjen dnevu. Pozno v noč je bila grajska gospoda v Radovolji in mladi Krajški je pripovedoval svoje dolge zgodbe, odkar ga ni bilo na Kranjskem. Izročal je pozdrave turkским plemenitcem iz zelene Koroške ter poslušal novice kranjske, zlasti o razmerah grajske graščine in njenih prebivalcev. Slušal je, kako njegova mačeha Poliksena plete široko mrežo, v katero naj bi njena nečloveška ji pastorka, kako se njen sin Herman kosi po blejski okolici, kako vodi njegov oče za nos briksenski kapitelj in se mnogo drugega. Premisljal je v postelji dolgo časa novice, ki jih je zvedel prejšnji večer, koval načrte za bodočnost ter si izkušal pridobiti novih zaveznikov. Grof Turn se mu je kazal, kakor vselej; tudi sedaj zvestega zaveznika, pa vendar je slutil, da brez sebičnosti ni njegovo prijateljstvo in da hoče grof ravno s Kristofovo pomočjo udniti svoj vsaj poblatiti nezadovoljnost kmetov. Vse to je

mladi Kristof dobro pretehtal, in ko je solnce že visoko stalo na nebu, poskočil s postelje, se obleče, umije ter se hiti zgledati pri grofu, predno odide.

Prijazno ga pozdravi sivobradati plemenitaš in ga povprašuje o bodočnosti.

"Kako ste spali pri nas, ljubi mi Kristof?"

"Prav dobro, vaša visokost! In zato sem vas prišel zahvaliti, predno odidem."

"Kaj se ne povrnete več?"

"Pač, a kdaj, ne vem. Vsekakor moram enkrat do kmetov doznati svojo zadevo ter se stalno naseliti na Bledu; zakaj naveličal sem se tavati okrog kakor kak deseti brat. Obrnil se bom še enkrat do svojega očeta in ako nič ne opravi, pojdem naravnost osebno v Briksen. Pridružil se bom odposlancem kmetov, ki hočejo tudi iskati svojih pravic osebno pri škofu."

Zadnje besede so grofa iznenadile. Nemirno je hodil po sobi, undati vitez pa je sedel na stolu, grof v tla. Vedel je, da ga vznemirja, ako mu zane kaj o kmetih.

"Gospod Krajški, varujte se, da vas kmetje ne strmoglavijo v prepad! Zvitost so kakor ovov rog in zlorabili bodo vašo osebo, da se bodete še za glavo prijenati."

Grof se je ustavil pred gostom in mu splozi z obraz.

(Dalje prihodnjic.)

Nemiri na Dunaju.

Pariz, Francija, 15. novembra. V sredo so socialisti navalili na palačo avstrijskega državnega zbora ter so poskušali vdreti v dvorano, kjer je imel svoje zasedanje državni svet.

Predno je bil napravljen red, je bilo oddanih več strel in ranjenih je bilo 20 oseb pred poslopjem. Predsednik Dinghofer je zniknil, da bi bili oddani prvi strel iz zbornice.

Na poslopje je bila razbočena nova zastava: rdeča, bela, rdeča. Nekdo jo je odstranil in nadomestil z rdečo, katero je množica burno pozdravila.

Nekateri socialisti so zasedli urad "Noue Freie Presse" in so prinesli posebno izdajo lista, v katerem so zahtevali, da se postavi tudi v Avstriji kot v Nemčiji socialistična republika.

Boljševizem v Nemčiji.

London, Anglija, 15. novembra. Lenin in Troki si prizadevata na vse kriplje, da bi svoj sistem vpejali v Nemčiji. "Delamo rusko revolucijo z nemškimi denarjem", je činično rekel Lenin, ko se je polastil vlade. "Potem pa bomo napravili nemško revolucijo z ruskim denarjem".

Lenin poskuša razširi boljševizem po Nemčiji predno se sestane mirovna konferenca. Ve dobro, da je takoj konec njegove anarhistične avtokracije, kadar je vpeljana v Nemčiji stalna in trdna vlada.

Lenin more zmagati le s tem, da razširi požar. Ako bi nemška armada sprejela boljševizem in kot rdeča garda krši pogoje premirja, tedaj so dnevi Leninovega obračuna odlojena za nedogleden čas.

Ameriška misija v Spa.

London, Anglija, 15. novembra. Kakor je maršal Foch po brezičnem brzojavu sporočil nemškemu armadnemu poveljstvu, bo prišla v Spa ameriška misija pod vodstvom generalnega majorja Rhodesa. Ta misija bo obstajala iz šestih častnikov in 19 vojakov.

Brezična brzojavka se glasi: "Od zavezniškega poveljstva nemškemu vrhovnemu poveljstvu v Spa:

Ameriška misija, obstoječa iz šestih častnikov in 19 vojakov v devetih avtomobilih pod vodstvom generala Rhodesa 16. t. m. odpotuje v Spa po potu La Capelle. Beaumont, Philippeville, Liege in Spa. Prosim, da naročite da bo dovoljena misiji pot".

Zakaj hočemo Slovenci demokracijo? Ker smo bili od nekdanjega plemstva, kar ne poznamo med seboj plemstva. — To je dokazano v članku "Poglavje o stari slovenski demokraciji", priročnem v Slovensko-ameriškem koledarju za leto 1919.

Stric Sam kot dojlja

Piše Eugene S. Bagger v "New York Tribune".

Reči, da s podpisom miru in z vrnitvijo armad domov, vojna še ne bo končana, je seveda čisto navadna fraza. Uničenje tevtonskega vojskega stroja je bilo seveda najbolj očitven del naloge. Ni pa pomenilo izvršenja te naloge.

Vsakdo v Franciji, Angliji in v Združenih državah je vedel celo tedaj, ko so izgledale stvari najbolj temno, da bo koncem konca Nemec tepen. Nemška mogoča je zdelala mogoča prav v istem smislu kot se zdi človeku zmaga — konec sveta.

Ena najbolj nevarnih nalog in mogoče najbolj nevarna, katere se moramo lotiti, je napraviti red in varnost v zmedbi, iz katere se je pred štirimi in pol leta porodila vojna: — namreč uravnati plemenski in narodni spor v Srednji Evropi. Zmaga zaveznikov je s tega vidika le — UVODEN KORAK. Pomenja namreč le negativno posledico celih zadev, izločenje Habsburžanov ter uničenje pangermanskega načrta Srednje Evrope.

Od tega pa do pozitivnega uspeha, namreč organizacije demokracije, varne in procvitajoče se Srednje Evrope, — je še dolga in naporna pot.

Problemi, s katerimi se moramo pečati, so številni in zapleteni. Večina Amerikancev ima le zelo površno idejo, kake vrste Srednjo Evropo si žele. Ponavadi pa nimajo sploh nobene ideje, na kak način jo mislijo dobiti.

Spomniti se morajo na nepojmljive agonije, katere je morala pretrpeti Evropa skozi celo zadnje stoletje le raditega, ker ni imela mroaličnega poguma, da se pošteno loti BALKANSKEGA PROBLEMA.

Če se NOČE teh agonij ponoviti na stokrat povečan način, morajo Amerikanci, Angleži in Francozi pričeti s študijem srednje-evropskega položaja z vsemi komplikacijami in razrastki slednjega. — Pravilno spoznanje, to je pravilna diaagnoza, je v tem slučaju več vredna kot polovica zdravljenja.

NEIZOGIBNI SPOPADI.

Predvsem je najti nasprotujoče si zahteve narodov, ki se ne porajajo iz slabega in vladeželjnega razpoloženja tega ali onega plemena, temveč iz neizogibnih okoliščin zgodovine in zemljepisja. Najti je nasprotujoče si aspiracije Poljakov in Ukrajincev, Poljakov in Litvinov. Najti je številne težave med JUGOSLOVANI, "malosrbsko" ekskluzivnost gotovih politikov stare šole, katoliški separatizem — (menda bolje madžarsko-čifutski! Opom. ured.) neke skupine na Hrvaškem in nevarnost, da se OSAMI SLOVENCE v nemško-italijanskem morju.

Obstaja tudi nevarnost italijansko-jugoslovanskega nesporazuma glede Dalmacije. Opaziti je nadalje tudi problem dostopa do morja za narode, ki so zaprti na kopnem.

Nadalje obstaja problem, kaj storiti z 10,000,000 (?) Madžari, za katere je treba najti mesto v novem redu stvari, kajti Madžari stanejo v enem najbolj bogatem delu Evrope, čeprav se jih omeji na njih lastne narodne meje.

Na vsa ta vprašanja je treba odgovoriti, predno se more svet nazivati varnim. Vsa ta vprašanja pa morajo tudi študirati Amerikanci, predno je mogoče najti zanje odgovore.

POLJAKI PROTI UKRAJINCEM.

Zapletitlaji se že pojavljajo. Odstop Poljakov iz srednje-evropske zveze, kateri načeljuje pred sednik Masaryk, je izvanredno resna prikažen, če je razpoloženje, kateremu se je dalo izražati v pismu Paderewskija, ogledalo razpoloženja večine Poljakov. Na drugi strani pa se zveze ne more organizirati brez Poljske, enega najbolj močnih narodov v tej zvezi.

Nasprotovati aspiracijam Ukrajincev pa bi ne pomenjalo ničesar drugega kot pognati jih v naročje tevtonskega okrožja upliva. Sprava med Poljaki in Ukrajinci in združenje Jugoslovancev sta glavna pogoja varne in zdrave Evrope.

Amerika in svet bi ne pridobila dosti, če bi imela mesto Italije Irredente — Ukrajino Irredento in če bi se Alzacijo-Lotarinško le premestilo z bregov Rena na bregove Dnjestra.

Amerika in zavezniški so se borili, da pridobijo svobodo za "zatirane narode". Sedaj pa morajo tudi spoznati, na kak način je mogoče napraviti to svobodo trajno.

Razentega pa imajo Združene države velik del prebivalstva, ki obstaja iz članov teh narodov ter ne morejo trpeti, da bi se v njih sredi pojavilo novo nacionalistično nasprotovanje med zastopniki teh narodov.

MI MORAMO VEDETI.

Nobenega dvoma ne more biti, da se narodi, katere se je ravnokar oprostilo nemškega jarma, v polni meri zavedajo svojih obveznosti napram Ameriki.

Ozirajo se nanjo kot na svojo rešiteljico. Hvalječnost in domača pamet jih silita, da se uklonijo besedi Amerike.

Predno pa more Amerika govoriti, mora VEDETI.

Predložiti se ji mora vse strani vseh posameznih slučajev. Sedaj, ko so Hohenzollernci in Habsburžani izginili, se mora ameriški narod zavedati dejstva in se ga bo tudi zavedal, da je njegova lastna varnost odvisna od miru in PRAVICE v Srednji Evropi.

Spoznal bo, da je treba brez odloga skrbeti za majhne nevarnosti — in nato bodo velike nevarnosti skrbete same zase.

Avstrijska vojska

Italijanski glavni stan v severni Italiji, 17. novembra. — Vsa armadna poveljstva se pomikajo naprej, da so v velnem stiku z uničujočo se vojsko. Amerikanci, ki se pomikajo proti Tolminu, da zasedejo tamošnjo mejo, se pomikajo tako naglo, da jih ne more dohajati živež in oprema.

Tekom ofenzive je bil ubit samo en Amerikaneec, šest jih je bilo lahko ranjenih in vsi so ponosni na svoje rane.

Ceste so še vedno v slabem stanju; porušenihi je več mostov in napredovanje ovira splošno razdejnanje. Za italijansko fronto je še vedno na tisoče ujetnikov, ki še niso bili preštet. Ujetniki ne smatrajo Amerikancev za svoje sovrznike.

"Wilson je naš Bog", je rekel nek major. "Skončal je vojno in nam tudi pomaga k svobodi."

Česko-slovaški vojaki, katerih je 40 tisoč, se pripravljajo, da odpotujejo skozi Avstrijo na Češko, navdušeno sprejelo."

Trst, Jugoslavija, 17. novembra. Ameriški Rdeči križ pod nadzorstvom majorja Samuela L. Fuller pripravljaja pomoč za tisoče italijanskih ujetnikov, ki so koncentrirani v Trstu in Istri.

Rdeči križ je bil priča navdušenega sprejema od strani naroda po vseh krajih ob Jadranskem morju.

Roy P. McConnell, ki se nahaja pri Rdečem križu je bil prvi Amerikaneec, ki je prišel v Trst. Odpravljal se je z vozom živeža in poljsko kuhinjo ter je šel dalje z italijansko armado. Pri Trzinu je zapustil italijanski častnik da se mora vstaviti.

"Toda odločili smo se", pripoveduje McConnell, "da nadaljujemo svojo pot v Trst. Avstriji so nas povsod sprejeli s sovražnimi pogledi in so poskušali nas ovirati, ko so zagledali zastavo na našem vozu. Kakorhitro pa je italijanska prebivalstvo zapazilo ameriško zastavo, je snelo svoje klobuke, mahaljo žnjimi po zraku in nas objemalo, kličoč: "Viva America! Viva Wilson!" Pozneje ni smo imeli na potu nikake ovire več. V Trstu nas je prebivalstvo navdušeno sprejelo."

FLU

Father Mollinger se je 1891 boril proti influenci. Njegov tozadevni predpis se danes splošno zahteva. To je zdravljenje, ki se naslanja na razum inteligentnega človeka.



18 knjig originalnih receptov Father Mollingerja navaja tisoč bolnikov, ki so začetkom devetdesetih let zboleli na influenco. Svojim bolnikom je nasvetoval vzeti njegovo zdravilo pri prvih znakih kašlja, prehlada in influenze.

Naropal je, da naj vzamejo čajno žličko njegovih 15 rastlin v čisti vrele vode in naj jo pije, predno grede k postelji. Ako vzamete ta slovit želiščni čaj, se ne bodele potili. Odstranite strup in lajša mrzlico.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci se pošilja slovit želiščni čaj je čudovita zmes in na tisoče ljudi jih rabi v Pittsburghu, kjer ima javnost, ki je poznala Father Mollingerja, ki ima zaupanje v njegove izdelke.

Zdravilo Father Mollingerja proti kašlju, prehladu in influenci se pošilja povsod po pošti za \$1.10. Njegov slovit želiščni čaj \$1.10. Popolno zdravljenje stane \$2.20. Pošljite naročilo še danes na:

MOLLINGER MEDICINE CO.,
21 Mollinger Building
14 East Park Way (N. S.)
Pittsburgh, Pa.

Protestin resolucija

Slovensko pevsko društvo Slagvee v New Yorku je poslalo predsedniku Wilsonu naslednji protest proti zasedanju slovenske zemlje po italijanski vojski:

Njegova ekscelencija
Woodrow Wilson,
Bela hiša, Washington, D. C.

Prijazno sprejmite našo najiskrenejšo zahvalo za vaše izborni delo za jugoslovansko stvar. Iskreno upamo, da bo Vaša obljuba glede jugoslovanskih omejenih dežel v polni meri izpolnjena in da bo Vaša diplomacija rešila težavno vprašanje v zadovoljstvo jugoslovanskega naroda. Stalna okupacija Istre, Trsta, Gorice, Dalmacije ter dela Kranjske in Koroške od strani italijanske vlade, v katerih deželah, lahko rečemo, žive izključno Slovenci in Hrvatji, bi bilo v nasprotju z naukom o samoodločevanju narodov in z naukom, da ne sme biti noben narod prisiljen živeti pod vlado, katere si ni sam izbral.

Za slovensko pevsko društvo

"Slavci":

Jos. Rems, tajnik.

Na zborovanju v Jolietu, Ill. so Slovenci sprejeli naslednjo resolucijo, katero so poslali predsedniku Wilsonu:

RESOLUCIJA:

Ker se je sklenilo premirje med Združenimi državami, njih zavezniški ter vlado Avstro-Ogrske in ker je pričakovati potrebnih korakov za stalni sklep miru v ne-

Nova moč, novo zdravje, nova čista kri za tri cente.

Ako imate slabe živce, imate bolečine v želodcu in v ledenicah, ako ste stali, izčrpani, ne morete spati, ako se vam zapira, nimate dobrega teka, ako trpite zaradi nepravilne, ako imate bolečine v križu, ako vas pogosto boli glava, ako je vaša kri pokvarjena, nečista, nikar ne trosite denarja za zdravila,

kateri ne poznate, temveč pošljite nam znamko za 3 cente v pismu, naslov in mi vam bomo z obrano pošto povsem zastonj in brez vsake obveznosti od vaše strani poslali našo popolno in čistih, zdravilnih trav sestavljeno prirodno zdravilo

JUVITO
Naslov: JUVITO LABORATORY,
South Hill Branch 5, PITTSBURGH, PA.

ŠPANSKA INFLUENZA.

posredni bodočnosti in ker preči nevarnost jugoslovanskega naroda pri končani določitvi njegovih mejnih črt in ker imamo trdno vero v princip samoodločbe naroda, kot ga zagovarja naša vlada, da se ne zgodi nobena krivica nobenemu narodu, sklenemo naprositi našo vlado ter našega predsednika Woodrowa Wilsona, da naj zavarujeta interese Slovencev in Hrvatov pri končni uravnavi mej s prav posebnim ozirni na Gorico, Trst in druge dele jadranske obali ter s tem za vedno odstraniti vsak povod za bodoče vojne med sosednimi narodi.

Nadalje smo sklenili, priklopiti to resolucijo zapisniku te seje ter odposlati en prepis predsedniku Združenih držav Amerike.

Rev. John Plevnik.
Joseph Dunda.
Joseph Zalar.

PRIUČITE SE DO MAČEGA ZDRAVLIVSTVA

Narava nam daje mnogo rastlin, s katerimi je mogoče zdraviti razne bolezni. Jaz imam v zalogi, prodajam ter razpošiljam raznovrstne suhe rastline, cvetja, korenine in jagode, take, ki izvirajo iz vseh delov sveta. Piste po moj brezplačni cenik. Pri meni se dobi tudi knjiga "Mali domači zdravnik". Ista obširno opisuje veliko število rastlin in daje nasvet, za katere bolezni in kako naj se rabijo. Za samo 25 centov v poštnih znakah lahko osrečite samega sebe in svojo družino s to poučljivo knjigo.

MATH. PEZDIR.

P. O. Box 772, City Hall Sta.,
New York, N. Y.

Pozor!

Moški in ženske, ki trpe na kršnikoli zunanji ali krvni bolezni, pridite k nam ali pa pišite; ne odlajšate.

FELIX TASOTO DRUG CO.,
65 Stanton Ave., Akron, Ohio.

Pozor!

NAZNANILO IN PRIPOROČILO

Cenjenim rojakom naznanjam, da sem se preselil v večje prostornosti, kjer nadalje izdelujem in popravljam HARMONIKE. Priporočam cenjenim rojakom po širni Ameriki. — Anton Mervar, 15218 Holmes Ave., Cleveland, O. (15.18.21.25—11)

Ali ste bolni?

Ako imate kako bolezen, ne glede na to, kako dolgo in ne osirja se na to, kateri zdravnik vas bi mogel ozdraviti, pridite k meni. Vrahi vam bo vaše zdravje.

Oddaljenost ali pa pomanjkanje denarja naj vas ne zadržuje. Vse zdravim enako: bogate in revne. Jaz sem v Pittsburghu najboljši specialista za moške in sem nastanjen že mnogo let. Imam najbolje opremljen urad, tudi stroj za X-zarke, s katerimi morem videti skoki vas, kakor akosi steklo. Imam svojo lastno lekarno, v kateri se nahajajo vse vrste domaćih in imortiranih zdravil. Ne bodite boječji in pridite k meni kot k prijatelju. Govorim v vašem jeziku. En obisk vas bo prepričal, kaj morem za vas storiti.

Imam Erlichov slovit 606 za krvne bolezni in ozdravim bolezni v nekaj dneh. Ozdravil sem ti soče slučajev oslabelosti, kožne bolezni, revmatizma, želodčne in jetrne bolezni, srbenja, mozole in vse kronične bolezni.

Zmerne cene.

Prof. Dr. H. G. BAER,

611 SMITHFIELD ST., PITTSBURGH, PA.

nasproti pošte.

VAŽNO.—Odreči to in prinesi s seboj.

Kam se boste obrnili,

kadar delate ugovore, pogodbe, zapriseženo izjavo ali razne druge dokumente, ki spadajo v notarski posel. Kdo vam bo tolažil na sodniji, pri mirovnem sodniku ali drugod? Ako hočete pravilno izpovedati ali pričati, potrebujete človeka, ki je zmožen slovenskega in angleškega jezika. Obrnite se v tem pogledu vedno na

ANTON ZBAŠNIK,

JAVNI NOTAR IN TOLMAČ

soha 102 Bakewell Bldg., Cor. Diamond and Grant Sts.,
(nasproti Court House) PITTSBURGH, PA.

Telefon urada: Court 3459. Telefon na domu: Fisk 1931 J.

Zdravim samo moške.

Dr. Koler je najstarejši slovenski zdravnik, specialista v Pittsburghu in ima 28-letno izkušnjo v zdravljenju moških bolezni.

Zastrupljenje krvi zdravi s slovitim 606, ki ga je iznašel profesor Dr. Ehrlich. Ako imate izpuščaje in mozole po telesu, v grlu, ako vam izpadajo lasje, ves boli v kosteh, pridite in skisli vam bom kri. Nikakor ne čakajte, kajti ta bolezen se prenesa naprej.

Vso izločevanje iz kanala za izpuščaje vode zdravim po najnovejši metodi in v kolikor mogoče kratkem času. Kadar spoznate, da nimate več moške moči, ne čakajte, temveč pridite in vrnil vam bom moško moč. Kilo ozdravim v 30 urah brez operacije.

Bolečine v mehurju, od česar prihajajo bolečine v hrbtu in križu, palenje pri mokrenju in ostale bolezni te vrste zdravim z največjo gotovostjo.

Revmatizem, tiganje, bolečine, otekline, lisaj, škrofile in druge težne bolezni ki nastanejo vedle nečiste krvi, ozdravim v kratkem času, da ni treba ležati.

Uradne ure: V ponedeljek, sredo in petek od 8. zjutraj do 5. popoldne. V torek, četrtek in soboto od 8. zjutraj do 8. zvečer. V nedeljo do 2. popoldne.

Po pošti ne delujem. Pridite osebno. Ne pozabite ime in številko

Dr. KOLER, 638 PENN AVE
PITTSBURGH, PA.

Zadnji rodbine Montberthier

Spisal Jean Rameau. — Za "Glas Naroda" priredil J. T.

13

(Nadaljevanje.)

Deseto poglavje.

Procesija je bila končana, Nina je pa še vedno klečala pod križem. Obklečena je bila v obleko iz svilenega muselina, ki se je skoraj nekoliko pretesno oprijemala njenega života. Ker se je te obleke nekoliko sramovala, je ogrnila tenak plašček, katerega je hoteli pri prvi priliki nekoliko odpeti, da bi bolj ugajala stricu svojega ljubimca.

Ko so odšli izpred križa zadnji ljudje, se je ozrla in opazila v precejšnji daljavi dva moža. — Prvega je poznala: — Bil je gospod Mihael Valin. — Počasi sta se začela bližati.

— Gospodična Montberthier — je rekel Valin — dovolite mi, da vam predstavim svojega strica. — To je gospod Armand Saverne, ki vas želi spoznati.

Nina je nekoliko dvignila svoj pogled, pa ga je takoj zopet povesila. — Moj Bog, kako velik je bil ta gospod. — Vso jo je videl od zgoraj doli kot da bi gledal s cerkvenega stolpa.

— Gospod Saverne — je zajecala v zadregi in se skušala prikloniti.

Tudi stric se je priklonil in izpregovoril z globokim basom:

— Gospodična, povedali so mi, da ste vi tako krasno okinčali ta križ. Ne zamerite mi, če vam povem, da je res lepo. To je imenitno to je naravnost krasno. Cvetje, ki leži na zemlji bo še cel teden dišalo in razveseljevalo vse, ki bodo hodili mimo. In ta duh bo ozdravil vsakega bolnika. Zupnik Kneipp bi moral priti k vam v šolo. Še celo mene je skoraj ta duh vpijanil.

Po teh besedah se je Nina že vsaj toliko zavedla, da je znala trezno misliti.

Ta stric pa res ni taka počast, kakršno si je predstavljala. O tem je premišljeval in mu skrivaj pošiljala svoje poglede.

— Vaše priznanje me je globoko ganilo, gospod Saverne — je zamrmrala. Hvala vam, ker ste tako dobri, da ste prišli k našemu križu.

— Gospodična, nverjen sem, da bom večkrat hodil tod mimo. Saj smo vendar sosed. Vaš gospod oče mi bo gotovo dovolil, da vas bom obiskal.

Po teh besedah se je Nina rajasnil obraz. — Stric je bil lep in je imel resne namene.

— Sedaj je pa ugoden trenutek, da odložim svo plašč — je pomislila sama pri sebi.

Sklonila je glavo in ni vedela, kako bi začela. Niti Valin niti Saverne nista omenila, da je precej vroče. — Zakaj ji ne more priti Mihael na pomoč, da bi pokazala stricu svojo deviško postavo, katere se je tesso oprijemala obleka iz svilenega muselina.

Slednjič je pa zapihala močan veter in ji nekoliko dvignil plašč. Oči ljubeznjivega strica so začarele.

— Nekako soparno — je rekel zatom.

— Saj je res — je pritrdila deklica in odpela zaponko. — Črne striceve oči so se začele vrteti kot oči jastreba, ki opazi svoj plen. Gospodična Montberthier e zardela. — O te oči!

— Toda veter je precej mrzel — je zamrmrala ter zopet zapela plašč.

Tedaj je pa postala jezna. — Zakaj je vendar oblekla to obleko? Mihael je bil vsega kriv. — Toda kaj! — Samo da bi ugajala gospodu Saverne.

Kmalto se je pa pomirila, kajti črne oči so ja prijazno gledale in stricov glas je postal zelo priazen.

O čem je govoril stric? Deklica ni vedela, ker je bila preveč razburjena. Pa tudi stric najbrže ni vedel, o čem govori. Govoril je tako, v sreju je pa mislil vse drugače.

Kadarkoli je pogledal Mihaela, se mu je zdelo, da mu hoče reči: — Fant, ti si pa res srečen.

Da, da, ugajala mu je in sicer zelo ugajala. Da je dekle nekoliko šepalo, je sicer opazil, toda vse to je bilo tako malenkostno, da je najbrže dvigalo njeno lepoto kot da bi jo zmanjševalo.

— Srečen fant, srečen fant! — je ponovil sam pri sebi ter si pogladil brke.

Mihael je natančno opazil, kakšen upliv je napravila Nina na strica. Skrivaj jo je pogledal kot da bi hotel reči: — Vse v redu, vse v redu. — Izvrstno!

— Posrečilo se je! — bi najrajše vzkliknila drevju in vsej krasni naravi, ki jo je obdajala.

— Gospodična — je nadaljeval stari stric in se visoko vzravnil — tega jutra ne bom nikdar pozabil. — Ali imate morda določen kak poseben dan za sprejemanje gostov?

— Ne, gospod Saverne, toda moj oče se jutri vrne in tedaj lahko pridete, kadar hočete.

— V tem slučaju, gospodična, vas prosim, da mi dovolite priti v sredo ob petih popoldne.

Po teh besedah je ponudila Saverne roko. Natančno je čutila, kako si je kazalec njegove roke poiskal pot skozi rokavično odprtino na dlani in se dotaknil njene roke. To je bilo sicer precej predrzno, toda bogatemu stricu se že mora kaj takega dovoliti.

Gospoda sta zatem odšla in se neprestano ozirala za njo. — Nina bi najraje veselja zaplesala. — Sprejete! Sprejete!

Po poti od grada je prihajal človek. — Bil je žagar Caduret, ki je hotel kupiti od njenega očeta grad in vse posestvo.

— Kaj je hotel v gradu? — se je vprašala začudeno.

Ko je Caduret opazil mlado deklico, se je priliznjeno nasmehnil in že oddalec snel klobuk.

— Dober dain, gospodična Montberthier!

— Dober dan, gospod Caduret!

— Zelo me veseli, da sva se sestala.

— Tudi mene, gospod Caduret.

— Jaz sem bil v gradu, pa ni bilo nikogar tam. — Vrtinar mi je povedal, da je gospod grof v Rouen.

— Da, že par dni je tam.

— To je zelo neredno, gospodična. — Hotel sem ga vprašati za pojasnilo. — Morda bi mi ga vi hoteli dati?

— Seveda, če bom mogla, gospod Caduret.

— Vam je gotovo znano — je rekel s pridruženim glasom — da nameravam kupiti grad in posestvo od gospoda očeta.

— Da, slišala sem o tem — je odvrnila deklica in zardela.

— Ko sem slišal, da nameravate odptovati v Afriko, sem bil pri vašem očetu. — Če bi ne bilo kaj takega, bi si ne predrazil kaj takega.

— Vi ste pa res zelo obzirni, gospod Caduret.

— Tedaj pa poslušajte, kako je z menoj. — Gospod grof mi ni dal na mojo ponudbo nobenega točnega odgovora, in vsled tega bom prisiljen kupiti neko drugo posestvo, ki b d dni prodano na dražbi.

Niti sedaj ne vem, kaj bi stnil. — Morda je vam znano, gospodična, kakšnega mnjenja je vaš gospod oče?

— Le kupite on drugo posestvo, gospod Caduret — je odvrnila kljubovalno.

— Torej nameravate ostati v gradu?

— Da, gospod Caduret.

— In tudi gozda ne mislite prodati?

— Ne, tudi gozd bomo držali. — Prej sem mislila odpotovati v Alžir, sedaj se mi e pa zdravstveno stanje obrnilo precej na boljše in ne kašljam več.

— Toliko boljše, gospodična. — Pozdravljena! — Prosim vas, izročite moj pozdrav gospodu očetu, ko se bo vrnil.

— Z Bogom, gospod Caduret.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tem potom naznanjam vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike, da mi je nemila smrt za vedno vzela mojo mi ljubo soprogo in zapuščala mene žalujotečega moža, tri otroke, od katerih starejši sin ima 9 let, drugi štiri in mlajši 9 mesecev, nadalje mater in 3 sestre: Frančiško, Terezijo in Alojzijo ter enega brata Franka. Previdena je bila s sv. zakramenti za umirajočega.

Tem potom se prav lepo zahvaljujem vsem, kateri so je k zadnjemu počitku spremili na katoliško pokopališče v Fredericks-town, Pa.

Ranjka je bila rojena 8. junija 1885; umrla je 8. novembra za pljučnico.

Bodi ti lahka ameriška zemlja; v miru počivaj in večna luč naj ti sveti!

Tvoj nepozabni soprog

Frank Koss.

Rices Landing, Pa., 10. novembra 1918.

(18-19-11)

Želim izvedeti za sestrično JULIJO BAČUN, ki zadnji čas bivala v Milwaukee, Wis., in za sva-ka ŠTEFANA BAČUN, ki je bival nekje v Wyomingu. Doma sta oba iz Ljubnega pri Celju. Kdor rojakov ve za naslov od kojega navedenih, naj mi blagovoli naznaniti, ali naj se pa sama oglasi, imam jima sporočiti žalostno novico. — Mrs. Mary Maček, Box 181, Mascoutah, Ill. (18-20-11)

BOLNIŠKE STREŽNICE.

Ameriški Rdeči Križ potrebuje 25 češko-slovaških in slovenskih bolniških strežnic za takojšnjo službo onstran morja. Prosilke, ki ne smejo biti Rusinje ali Poljakinje, morajo biti v starosti med 25. in 45. letom.

Kateja se za to zanima, naj se v sredo 20. novembra zgledi v gl. stavu Young Women's Christian Association, 600 Lexington Ave. (vhod 135 E. 52. St.), New York, ob 8. uri zvečer, ko bo navzgo za- stopnik Ameriškega Rdečega Križa in bo pojasnil vse podrobnosti glede dvamesečnega vezbanja.

ŽENITNA PONUDBA.

Želim se poročiti s Slovenko, staro od 18 do 30 let. Jaz sem star 33 let, imam svojo hišo, nekaj prihranjenega denarja in dobro lelo. Katera ima resno voljo se poročiti, naj mi blagovoli pisati, ako mogoče, tudi sliko priložiti. Na denar se ne oziram. Za tajnost jamčim. — John S., Box 143, Staunton, Ill.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

J. S., Neffs, Ohio. — Zdj se mi mogoče pisati v staro domovino. Kadar bo poštna zveza s starim krajem zopet odprta, bomo naznanili v našem listu. Dokler ne bomo sporočili, je vsak poskus zastoj. Parniki, ki bodo hodili po vojake v Francijo, najbrže ne bodo jemali potnikov, pač pa bodo vozili razne potrebščine za evropske narode. Redna vožnja za potnike v Evropo se bo pričela morebiti šele sredi prihodnjega leta. Kadar se prične, bomo tudi naznanili v našem listu.

Avstrijsko brodovje.

Pariz, Francija, 15. novembra Jugoslovanska posadka na avstrijskih bojnih ladjah je predlagala izročiti brodovje Združenim državam. Ker je pa bilo to neizvršljivo, so pozneje sklenili, da se izroče ladje v soglasju s pogoji premirja zavezniškim in ameriškim oblastim.

Vsi Avstrijci so zapustili ladje na predvečer podpisanega premirja; na ladjah so ostali samo Jugoslovani. Jugoslovani, na katere je zelo vplivalo delovanje Amerike v njih prilogo, so stavili predlog, da prevzamejo Združene države brodovje do časa, ko bo določena njihova usoda. Upajo, da bodo ladje po sklenjenem miru njim zopet izročene in bodo tvorile jedro jugoslovanske mornarice.

Rojaki, naročajte se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

Žagar je ves potrj odšel.

— Ne, ta drevesa so naša — je mrmlala Nina in gladila veje. — Nikdo jih ne bo imel razen nas. — Mihael bo vaš pravi gospodar.

Hitro se je vrnila v grad in sklenila brzojaviti očetu prijetno novico. (Dalje prihodnj.)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim in potrtnim sreeam naznanjam vsem znanecem, prijateljem in sorodnikom žalostno vest, da nam je nemila smrt pobrala ljubega soproga

FRANKA KLANČAR

v starosti 47 let in sina

JOŽEPA KLANČAR

v starosti 13 let. Ranjki soprog je bil bolehen že več let; zadnje dni je šel v bolnišnico in tam v Gospodu zaspal v nedeljo 10. novembra ob 3. uri zjutraj. Bil je tudi član več društev. Sin Jožef Klančar je bil bolan mesec dni, potem za vedno zaspal 12. novembra ob 11. uri zvečer.

Lahko si mislite, kolika žalost je to, izgubiti moža, hčer, omoženega Turka, in sina. Zares žalostno. Ranjki zapuščala še ženo Marijo Klančar ter sine Franka, Rudolfa in Jakoba Klančar.

Najsrnejša hvala vsem tistim, ki so mi bili ob njih smrti in pogrebu v tolažbo.

Žalujoteči ostali:

Marija Klančar, soproga.

Frank, Rudolf in Jakob Klančar, sin.

Conemaugh, Pa., 14. nov. 1918.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreeam naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da je dne 5. novembra ob 9. uri zvečer, previden s sv. zakramenti, umrl moj ljubi soprog

JOHN MAČEK.

Star je bil 45 let, v Ameriko je prišel pred 12. leti v Johnstown, Pa.; pozneje sva bivala tri leta v Stauntonu, Ill., in sedaj v Mascoutah, Ill. Doma je bil iz Gorje pri Bledu.

Ranjki je umrl za influenco in pljučnico po 20dnevni mučni bolezni. Pokopan je bil dne 8. novembra ob 2.30 popoldne na katoliškem pokopališču v Mascoutah.

Spadal je k dvema društvoma, in sicer k slovaškemu društvu František Sasinek NSS. in k društvu SSPZ.

Prav lepo se zahvaljujem članom društva SSPZ. in vsem tistim, ki so ga med boleznijo obiskovali ter spremili k večnemu počitku.

Priporočam ga vsem rojakom v blag spomin.

Tebi pa, blagi, nepozabni soprog, naj bo lahka svobodna ameriška zemlja, počivaj v miru!

Žalujoteča soproga:

Mary Maček.

Mascoutah, Ill., Box 181.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Sorodnikom, znanecem in prijateljem naznanjam žalostno vest, da nam je umrla preljuba žena oz. mati

ROZALIJA CULKAR,

rojena Gros pri Sv. Jurju, občina Veliki Gaber, fara St. Vid na Doljskem. Preminula je v 36. letu svoje starosti dne 23. oktobra in pokopani smo jo 25. oktobra. Bolehala je za pljučnico samo en teden. Ranjka je pripadala k društvu Tabor št. 139 SNPJ. V starem kraju zapuščala svariše, enega brata in eno sestro, tukaj pa poleg nas spodaj podpisanih še dve sestri, ki pa ne vemo njih naslova.

Iskrema hvala vsem darovalcem za krasne vence in vsem, ki so jo obiskali in spremili k zadnjemu počitku; posebna hvala Mike Erjavcu in njegovi soprogi za vso pomoč.

Tebi, draga soproga ozir. mati, bodi lahka ameriška zemlja, počivaj v miru!

Žalujoteči ostali:

Louis Culkar, soprog.

Frank, Louis in John, otroci.

Cleveland, Ohio, 13. nov. 1918.

(16-13-11)

Zakaj hočemo Slovenci demokracijo? Ker smo bili od nekdanj demokraciji, ker ne poznamo med seboj plemstva. — To je dokazano v članku "Poglavje o stari slovenski demokraciji", priobčenem v Slovensko-ameriškem Koledarju za leto 1919.

Iskrema hvala vsem darovalcem za krasne vence in vsem, ki so jo obiskali in spremili k zadnjemu počitku; posebna hvala Mike Erjavcu in njegovi soprogi za vso pomoč.

Tebi, draga soproga ozir. mati, bodi lahka ameriška zemlja, počivaj v miru!

Žalujoteči ostali:

Franciška Volk, soproga.

Jošip in Janes, sinova.

Olga, hčerka.

Unionville, Mich., 14. novembra 1918.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreeam javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da nam je nemila smrt iztrgala iz naše srede soproga, oziroma očeta

LOJA BOVITZ.

Dne 5. novembra ga je doletela nezgoda v premogorovu, kjer je čistil tračnice na nekem nevarnem prostoru, kjer vozijo električni vozovi. Zadel ga je električni voz in ga tako težko poškodoval, da je čez tri dni, 8. novembra, izdihnil svojo blago dušo.

Pokojni je bil star 40 let, rojen v Padubi pri Starem Trgu na Notranjskem. Tukaj zapuščala žalujotečo soprogo in štiri nedorastle otroke, v Minnesoti pa tri brate. Pokojni je bil član podpornega društva Friderik Baraga KSKJ. v Chisholmu, Minn., tukaj pa je bil zvesti član slov. izobraževalnega pevskega društva Veseli Planince, katero mu je položilo prekrasne vence na krsto.

Najsrnejša hvala vsem njegovim prijateljem za prekrasne vence ter njih trud in tolažbo v kritičnem položaju; enaka hvala tudi zgoraj omenjenemu društvu ter vsem znanecem in prijateljem, ki so ga spremili k zadnjemu počitku dne 11. novembra na Cambria pokopališče.

Tebi, nepozabljeni soprog in oče, bodi lahka ameriška zemlja!

Žalujoteči ostali:

Rosie Bovitz, soproga.

Lojze in John Bovitz, sinčka.

Marie in Rosie Bovitz, hčerki.

Newtown, Pa., 13. nov. 1918.

(18&20-11)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Zalostnim sreeam naznanjam sorodnikom, prijateljem in znanecem, da mi je smrt vzela preljubljeno ženko

JULIJO TURK

v starosti 18 let. Ranjka je podlegla španski influenci. Bolna je bila 2 tedna; prvi teden je bila malo boleha, drugi teden je legla v posteljo ter za vedno zaspala v soboto 9. novembra ob 9. uri zvečer.

Ranjka je bila članica društva sv. Alojzija JSKJ. Bila je priljubljena med našim, kakor tudi drugim narodom. Zapuščala mene žalujotečega soproga in 8 mesecev staro sinčka Jožefa. Zapustila je tudi očeta Franka Klančar, ki pa je 6 ur po njeni smrti tudi umrl; mati Mary Klančar živi; od bratov Frank Klančar živi, Joseph Klančar je pa dva dni po njeni smrti tudi umrl, Jacob in Rudolph Klančar živita.

Iskrema se zahvaljujem vsem tistim, ki so mi bili in mi bodo v mojih žalujoteh dneih v tolažbo in pomoč.

Tebi pa, ljuba ženica, Naj Ti bo lahka zemljica! Saj družga tu na zemlji ni, Samo, da človek trpi.

Torej, draga Ti ženica Ne žaluj, ko Te krije zemljica, Saj krila bode nas vse, Ker tega ne ubranimo se.

Žalujoteča ostala:

Joseph Turk, soprog in sinček.

Conemaugh, Pa., 14. nov. 1918.

(18-19-11)

NAZNANILO IN ZAHVALA.

Tužnim sreeam javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem žalostno vest, da nam je nemila smrt iztrgala iz naše srede soproga in očeta treh nedorastlih otrok

JOHNA VOLK

Jne 9. novembra 1918; bolehal je samo osem dni. Bil je član društva šte. 17 SDPZ. v Akronu, Mich., katero mu je tudi položilo prekrasne vence na krsto.

Pokojni je bil star 37 let, doma iz Gradišca na Primorskem.

Tem potom izrekam srčno zahvalo vsem znanecem in prijateljem, kateri so ga spremili na zadnji poti, kakor tudi zgoraj omenjenemu društvu za darovani vence.

Tebi, nepozabljeni soprog in oče, bodi lahka ameriška zemlja, počivaj v miru!

Žalujoteči ostali:

Franciška Volk, soproga.

Jošip in Janes, sinova.

Olga, hčerka.

Unionville, Mich., 14. novembra 1918.

SLOV. DELAVSKA

Ustanovljena dne 16. avgusta 1908.

PODPORNA ZVEZA

Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penn.

Sedež: Johnstown, Pa.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: IVAN PROSTOR, 1008 Norwood Rd., Cleveland, Ohio.
Podpredsednik: JOSIP ZORKO, R. F. D. 2, Box 113, West Newton, Pa.
Glavni tajnik: BLAŽ NOVAK, 634 Main St., Johnstown, Pa.
1. Pom. tajnik: FRANK PAVLOVČIČ, 634 Main St., Johnstown, Pa.
2. Pom. tajnik: ANDREJ VIDRIČ, 20 Main Street, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: JOSIP ŽELE, 6502 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
Pom. blagajnik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. 2, Box 27, Bridgeport, Ohio.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik nadzor. odbora: JOSIP PETERNEK, Box 95, Willock, Pa.
1. nadzornik: NIKOLAJ POVŠE, 1 Grab St., Numrey Hill, N. S. Pittsburgh, Pa.
2. nadzornik: IVAN GROŠEVLJ, 8